

Sianokiszonki

zasady bezpiecznej pracy

Sianokiszonka – lepsza pasza i bezpieczniejsza praca

Coraz częściej w żywieniu zwierząt hodowlanych wykorzystywane są kiszonki i sianokiszonki. Rolnicy rezygnują z gromadzenia siana ze względu na duże ryzyko strat spowodowanych opadami deszczu. Zmiany pogody i warunków zbioru często powodują także różnice lub pogorszenie jakości paszy.

Technologia produkcji sianokiszonki w foliowych belach jest bardzo efektywna, uzyskuje się najwyższej jakości paszę przy małym zaangażowaniu środków produkcji. Kiszzenie w przyrmach i silosach pozwala na dalsze obniżenie kosztów przygotowania pasz na sezon jesienno-zimowy.

Technologia produkcji kiszzonek wymaga jednak przygotowania zestawu maszyn oraz zintensyfikowania prac w krótkim okresie czasu. Chęć uzyskania jak najlepszej paszy i pośpiech mogą mieć wpływ na Twoje bezpieczeństwo. Usterka maszyny, rutyna i brak wiedzy o zasadach bezpiecznej pracy **mogą być przyczyną wypadku.**

Dlatego tak ważne jest przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy podczas zbioru i konserwowania zielonek.

Bezpieczny ciągnik to podstawa

Większość zmechanizowanych prac w gospodarstwie wykonuje się z użyciem ciągnika. Jest on podstawowym narzędziem w pracy i dlatego nie może stwarzać zagrożeń dla Ciebie i innych.

Okresowo sprawdzaj stan techniczny ciągnika. Usuń wszelkie usterki. To bardzo ważne ze względu na bezpieczeństwo jazdy i wszelkich prac wykonywanych przy pomocy ciągnika. Bardzo przydatne informacje znajdziesz w instrukcji obsługi.

SPRAWDŹ:

- układ kierowniczy i sprawność hamulców,
- bieżnik i zużycie opon,
- skontroluj, czy jesteś widoczny na drodze dla innych, a zwłaszcza
- czy sprawne są światła drogowe, stopu oraz migacze.

Zachowuj porządek w kabinie ciągnika.

Niezbędnym wyposażeniem ciągnika jest apteczka i gaśnica proszkowa.

Wypadki podczas pracy ciągnikiem zdarzają się najczęściej:

- podczas jazdy po drodze publicznej;
- w trakcie manewrowania na podwórzu;
- w momencie agregowania z maszyną;
- kiedy WOM nie ma założonej osłony;
- podczas naprawy i regulacji przy włączonym napędzie.

Zasady koszenia runi

Prace przy produkcji kiszzonek i sianokiszzonek rozpoczynają się od koszenia runi. Rolnicy wykorzystują kosiarki rotacyjne i bębnowe oraz sieczkarnie zbierające bijakowe i nożowe. Duża prędkość obrotowa talerzy i noży stwarza ogromne niebezpieczeństwo uderzenia odrzuconym kamieniem!

Osoby postronne muszą znajdować się w odległości co najmniej 50 m od pracującej kosiarki lub sieczkarni zbierającej.

Ryzyko uderzenia kamieniem lub oderwaną częścią noża lub bijaka zmniejsza fartuch ochronny i osłony. Ważne jest by zawsze były zamontowane w trakcie pracy i opuszczone.

UWAGA!

- Praca bez osłon lub z osłonami uszkodzonymi albo podniesionymi jest niedopuszczalna.
- Istnieje niebezpieczeństwo wyrzucania podczas koszenia obcych przedmiotów leżących na polu.
- Koszenie można rozpocząć dopiero po osiągnięciu nominalnych obrotów WOM.
- Maksymalna ilość obrotów WOM - 600 obr./min.

Przed rozpoczęciem pracy wyreguluj bezpiecznik przeciążeniowy kosiarki, wysokość koszenia i kąt ustawienia zespołu tnącego do kierunku jazdy.

Sprawdź zespoły tnące. Naostrz tępe nożyki, a wyszczerbione wymień na nowe. Oceń przyleganie listwy nożowej do stalek. W ten sposób unikniesz zapychania zespołu tnącego i konieczności ręcznego usuwania nadmiaru roślin oraz ograniczysz ryzyko skałceń o ostre elementy.

Przetrzęsanie runi

Podczas przygotowywania kiszzonek ważne jest podsuszenie skoszonej zielonki, by uzyskać dobry materiał do zakiszenia. Odpowiednią wilgotność zapewnia kilkukrotne przetrząsanie pokosu za pomocą przetrząsarko-zgrabiarki.

Maszyny tego typu mają wiele obracających się części. Skomplikowane sposoby przeniesienia napędu wymagają stosowania osłon na WOM. Tu również występuje możliwość odrzucenia przez zęby przetrząsacza mniejszych kamieni.

**Koniecz-
nie
stosuj
fartuchy
ochronne
podczas
pracy!**

Zanim uruchomisz maszynę wyreguluj na jednako-
wą wysokość wszystkie koła grabiące i uzupełnij bra-
kujące zęby sprężyste.

Montaż rozbudowanych przetrząsarko-zgrabiarek
wykonuj na polu. **Nie przewoź maszyn w ustawie-
niu roboczym po drogach publicznych**, bo stwa-
rasz zagrożenie dla innych użytkowników drogi!

Użytkowanie przyczep skrzyniowych

Jeśli korzystasz z przyczep skrzyniowych pamiętaj o:

- podwyższeniu burt i ładowaniu przyczepy tak, by przewożony pokos nie spadał na drogę;
- jeśli przyczepa ma hamulce bezwładnościowe, to łączna masa przyczepy z ładunkiem nie może przekroczyć 5 t;
- przyczepy-wywrotki muszą mieć skrzynie ładunkowe zabezpieczone sworzniami ze wszystkich stron.

**Unikaj udziału dru-
giej osoby podczas
agregowania!**

Sprężyna przy dyszlu przyczepy ułatwi Ci pracę. Ręczne podno-
szenie dyszla wyma-
ga udziału drugiej osoby, co grozi przygnieciem

Formowanie i ugniatanie pryzm

Do zagęszczania pryzmy konieczne jest użycie ciężkiego ciągnika, najlepiej z doczepionym wałem i szuflą formującą.

Najważniejsze zasady bhp:

- Ciągnik bezwzględnie musi być wyposażony w kabinę – w razie wywrotki kabina uratuje Ci życie!
- W trakcie formowania i ugniatania, a szczególnie w momencie rozładunku przyczep na pryzmie nie mogą przebywać osoby postronne!

Nigdy nie zostawiaj ciągnika na pryzmie!

Zbiór zielonek i załadunek na przyczepy

Do zbioru podsuszonej runi można wykorzystać siewczkarnię zbierającą sprzęgniętą z ciągnikiem lub samojezdną. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź działanie wszystkich mechanizmów siewczkarni. Podczas zbierania zielonek drobne kamienie mogą uszkodzić elementy maszyny. Głośnie praca, wibracje i stuki sygnalizują konieczność przeprowadzenia przeglądu.

Bębny tnące siewczkarni i kombajnów do zbioru zielonek pracują z dużymi prędkościami i powinny być dobrze wyważone – noże w bębnach wymieniaj parami!

Wszystkie części napędzające w siewczkarni muszą mieć zainstalowane osłony.

PAMIĘTAJ:

- Nie można uruchamiać maszyn do zbioru zielonek, jeśli strefie ich działania znajdują się osoby postronne.
- Nie wolno pracować maszyną do zbioru zielonek w terenie o nachyleniu ponad 100, chyba że instrukcja obsługi to dopuszcza.

W trakcie ostrzenia noży lub prostowania sprężystych elementów podbieraczy palcowych i przetrząsarko-zgrabiarek zachowaj ostrożność, gdyż elementy te mogą łatwo pękać.

Ze względu na łatwość kisenia coraz popularniejszą rośliną na sianokiszonkę jest kukurydza. Do jej zbioru używa się często silosokombajnów jednorzędowych. Kukurydza jest rośliną o dużym stopniu zdrewnienia łodygi, dlatego też występują podczas zbioru częste zapchania elementów tnących i rury sterującej.

**Przed usunięciem
zapchania**

**ZAWSZE
wyłącz napęd!**

Coraz częściej podczas zbioru sianokiszzonek wykorzystywane są przyczepy zbierające – zbieracze pokosów, łączące możliwości siewczkarni, zbieracza i przyczepy. Rozwiązania techniczne stosowane w takich zbieraczach zapewniają bezpieczną i szybką pracę. Przed uruchomieniem maszyny sprawdź instalację hydrauliczną, stan noży w komorze nagarniacza, stan zaczepu.

**Nie zapomnij o sprawdzeniu
osłon siatkowych.**

Produkcja sianokiszonki w balotach

Produkcja sianokiszonki w balach owiniętych folią zapewnia otrzymanie bardzo wysokiej jakości paszy. Taki sposób wymaga jednak zastosowania, zamiast siewczkarni i przyczepy zbierającej, prasy do zgniatania pokosu i formowania bal oraz owijarki.

Jeśli chcesz pracować bezpiecznie pamiętaj, że:

Wszelkie zapchania w prasie, zakładanie sznurka lub siatki i inne czynności konserwacyjne wykonuj przy wyłączonym silniku ciągnika i wyłączonym wom!

Przestrzegaj następujących zasad bezpieczeństwa:

- nie pozwól przebywać osobom postronnym i zwierzętom w pobliżu pracującej prasy – ruch ramy tylnej prasy lub staczająca się beła może śmiertelnie przygnieść;
- w trakcie regulacji lub naprawy prasy zabezpiecz ramę tylną, uniesioną na siłownikach, mechaniczną blokadą.

Owijarki pakują w folię sprasowane bele zielonek. Napędzane od WOM ciągnika owijarki samozaładowcze są bezpieczne, jeśli przestrzega się instrukcji obsługi, szczególnie, że sterowanie odbywa się z kabiny ciągnika.

Należy zachować bezpieczną odległość od obracającego się stołu owijającego i uważać w trakcie załadunku i rozładunku beli.

Bele, ze względu na swój ciężar, powinny być ładowane na przyczepy z użyciem ładowacza.

Zdarzają się przypadki ręcznego załadunku ponad 700-kilogramowych bel przez wtaczanie ich na przyczepę po żerdziach. Ograniczanie kosztów produkcji sianokiszzonek nie może uzasadniać tworzenia zagrożeń w miejscu pracy. Przygniecie bardzo ciężką belą siana może skończyć się śmiercią!

**Nie pozwól dzieciom
bawić się w miejscu
składowania bel
sianokiszonki!**

